

SALKIM GÜVESİ (*Lobesia botrana*)

Salkım güvesi ergini

Salkım güvesi 3. dölünün olgun tanelerde zararı

Tanımı ve Yaşayışı:

• Erginlerin kanat açıklığı 10-12 mm, boyu 6 mm kadardır. Olgun larva ise 9-10 mm boyundadır. Larvanın vücut rengi genellikle sarımsı yeşildir. İlkbaharda uygun orantılı nem ve sıcaklıkta kelebekler görülür. Dişiler yumurtalarını çiçek tomurcuklarına, çiçeklere ve çiçek saplarına, koruk ve meyvelere bırakır. Yeni çıkan larva bir süre dolaştıktan sonra çiçek kılıflarını delip, tomurcuk veya çiçek içine girer ve beslenir. 2. döl larvaları korukta, 3. döl larvaları da bağın olgun üzüm döneminde zararlı olurlar. Genellikle 3 döl verir.

Zarar Şekli:

• Tomurcuk ve çiçek devresinde; larva, tomurcuk ve çiçek içinde beslenir ve bu anda salgıladığı ipliklerle tomurcuk ve çiçekleri birbirine bağlayarak çilkimleri küme haline getirir. Zarara uğrayan tomurcuk ve çiçekler dökülür. Seyrek taneli salkımlar oluşur. Koruk ve olgunlaşma döneminde larva tanenin içinde beslenir. Bu beslenme bir tane içinde olmayıp, birden fazla tanede larvanın yer değiştirmesiyle olur. Olgun tanede beslenmede yer değiştirme daha sık olduğundan bir larvanın zarar verdiği tane sayısı bu devrede daha fazladır. Ayrıca olgun tanelerden akan şekerli su saprofit mantarların çoğalmasına da neden olur ve meydana gelen zarar kolaylıkla görülür. Zarar görmüş üzümlerden yapılan şarapların kalitesi düşük olur.

Zararlı olduğu bitkiler:

• Esas konukçusu asmadır. Defne, orman asmaları, hünnap, böğürtlen konukçuları arasındadır.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

• Salkım güvesi larvalarının faaliyeti için sıcaklık ve orantılı nem bakımından asmanın iç ve alt kısımları daha uygundur. Bu nedenle asmayı askıya almak, budama ve aralamayı asmanın iç kısmını havadar tutacak şekilde yapmak, bağı otlu bırakmamak, kış temizliğine önem vermek zararlının faaliyetini azaltmak bakımından yararlıdır.

Biyoteknik Mücadele (Çiftleşmeyi Engelleme Tekniği):

• Çiftleşmeyi engelleme tekniği, dişi böceklerin çiftleşme çağrısı olarak salgıladığı feromonun yapay olarak üretilip yayıcılarla belirli bir alana dağıtılması sonucu yoğun bir koku bulutu oluşturulması ve böylelikle erkeklerin dişilere çiftleşme amacıyla ulaşmasının engellenmesi olarak tanımlanabilir. Bu yöntemin uygulanacağı bağ ya da bağ topluluğu geleneksel bağların ortasında kalıyor ise en az 16 ha, köşesinde kalıyor ise en az 12 ha büyüklüğünde olmalıdır. Birinci dölün ilk kelebekleri eşeysel çekici tuzaklarda yakalanınca her biri 172 mg feromon içeren Isonet-L yayıcıları, sıra arasının ortalama 3 m olduğu bağlarda; bağın içerisine sıra üzerinde 6.5-7 m de bir (1 yayıcı/21-22 m²), kenarlarda 2 m' de bir sürgünlere asılmalıdır. Bu yöntem, Isonet-L yayıcıları ile 600-650 adet/ha olacak şekilde uygulanabilir. Kenar uygulaması ve ağaçlar dahil hektara 750 adet' ten fazla yayıcı asılmamalıdır. Yayıcılar asılırken; bağda yapraklanma arttığında bu yayıcıların gölgede kalacak olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca, bağın içinde veya kenarında eğer ağaçlar varsa, olası çiftleşmeleri engellemek için her ağacın dallarına çepeçevre 2 m' de bir, yerden 2 m yüksekliğe yayıcı asılmalıdır. Uygulama alanına 80 m'den daha yakın bir mesafede başka bir geleneksel bağ varsa, o bağ da 30 m derinliğinde 21-22 m² de bir yayıcı asılarak tampon uygulaması yapılmalıdır. Yanyana birden fazla bağda uygulama yapılması durumunda; iki bağın arası 5 m den az ise aralarındaki kenar sıralara 2 m de bir yayıcı asmaya gerek yoktur. Mesafe 5-10 m arasında ise iki bağın arasındaki kenar sıralara 5 m de bir yayıcı asılmalıdır. Salkım güvesi' nin 1. dölüne ait bulaşma oranı %5'in üzerinde ise ÇE yöntemi ile birlikte yararlıların da desteklenip korunması için 1. döl karşı biyolojik bir preparat kullanılarak başlangıç popülasyonu düşürülmelidir.

Kimyasal Mücadele:

• Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.